01/02/2019

Φώτης Κόντογλου: Οἱ Νεομάρτυρες

/ Ορθόδοξες Προβολές

Τὸ νὰ μιλᾷ κανένας σήμερα καὶ νὰ γράφει γιὰ κάποια πράγματα τῆς θρησκείας, ὁ πολὺς κόσμος τὸ νομίζει γιὰ ἀνοησία. Καὶ ἀκόμα μεγαλύτερη ἀνοησία ἔχει τὴν ἰδέα πῶς εἶναι τὸ νὰ γράφει γιὰ τοὺς ἁγίους μάρτυρες, καὶ μάλιστα γιὰ κείνους ποὺ μαρτυρήσανε κατὰ τὰ νεότερα χρόνια ποὺ βασιλεύανε οἱ Τοῦρκοι ἀπάνω στὴ χριστιανοσύνη, ἐπειδὴς ὁ λίγος καιρὸς ποὺ μᾶς χωρίζει ἀπ᾽ αὐτοὺς κάνει ὥστε νὰ τοὺς νοιώθουμε πολὺ κοντά μας, ἀνθρώπους σὰν κ᾽ ἐμᾶς, ἐνῷ τοὺς ἀρχαίους μάρτυρες τοὺς βλέπουμε μέσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες ποὺ περάσανε ἀπὸ τότε ποὺ μαρτυρήσανε καὶ στὴ φαντασία μας παρουσιάζονται εὐκολότερά με τὸν φωτοστέφανο τοῦ ἁγίου.

Κανένας λαὸς δὲν ἔχυσε τόσο αἷμα γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ, ὅσο ἔχυσε ὁ δικός μας, ἀπὸ καταβολὴ τοῦ χριστιανισμοῦ ἴσαμε σήμερα. Κι αὐτὸς ὁ ματωμένος ποταμὸς εἶναι μια πορφύρα ποὺ φόρεσε ἡ ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας, καὶ ποὺ Θά ῾πρεπε νὰ τὴν ἔχουμε γιὰ τὸ μεγαλύτερο καύχημα, κι ὄχι νὰ τὴν καταφρονοῦμε καὶ νὰ μὴ μιλοῦμε ποτὲ γι᾽ αὐτή, καὶ μάλιστα νὰ ντρεπόμαστε νὰ μιλήσουμε γι᾽ αὐτή, σὲ καιρὸ ποὺ δὲ ντρεπόμαστε γιὰ τὶς πιὸ ντροπιασμένες καὶ σιχαμερὲς παραλυσίες ποὺ κάνουνε οἱ ἄνθρωποι στὸν ἀδιάντροπο καιρό μας.

Ἐμεῖς οἱ σημερινοὶ πονηρεμένοι ἄνθρωποι φροντίζουμε μονάχα γιὰ τὴν καλοπέραση τοῦ κορμιοῦ μας, καὶ γιὰ τοῦτο ἡ ψυχή μας ἔχασε τὴν εὐαισθησία της, μ᾽ ὅλα τὰ πνευματικὰ γιατρικὰ ποὺ λέμε πῶς ἔχουμε. Καὶ γι᾽ αὐτὸ περιφρονοῦμε καὶ τοὺς λέμε ἀνόητους ἐκείνους ποὺ δὲν κοιτάζουνες τὸ ὑλικὸ συμφέρο τους, ἀλλὰ κάνουνε κάποιες θυσίες.

Κατὰ πολὺ ἀνόητους καὶ μικρόμυαλους θεωροῦμε ἐκείνους ποὺ θυσιάσανε τὴ ζωή τους γιὰ τὴν πίστη τους, ἀφοῦ, κατὰ τὴν ἁμαρτωλὴ κρίση μας, δὲν κοιτάξανε νὰ χαροῦνε τὰ νιάτα τους καὶ ν᾽ ἀπολάψουνε τοῦτον τὸν κόσμο, ποὺ εἶναι χειροπιαστὸς καὶ σίγουρος, ἀλλὰ βασανιστήκανε, φυλακωθήκανε, δαρθήκανε καί, στὸ τέλος, σφαχτήκανε ἢ κρεμαστήκανε, οἱ ἄμυαλοι, γιὰ κάποιους ἴσκιους ποὺ λέγουνται ἀθάνατη ζωὴ καὶ βασιλεία τῶν οὐρανῶν...

... Μ᾽ αὐτὰ τὰ λόγια βροντοφωνεῖ πῶς ἡ Ἐκκλησία μας, μὲ τὰ μαρτύρια ποὺ τραβᾷ ἀπὸ αἰῶνες, εἶναι ἡ ἀληθινὴ Ἐκκλησία, ἡ βλογημένη ἀπὸ τὸν Κύριο, κι ὄχι ἡ Δυτική, ἡ καλοπερασμένη ἡ ὑπερήφανη ἀφέντρα, ποὺ ὄχι μονάχα τὸ αἷμα της δὲν ἔχυσε γιὰ τὸν Χριστό, ἀλλὰ ἡ ἴδια ἔκαιγε τοὺς ἀνθρώπους ποὺ δὲν τῆς ἤτανε ὑπάκουοι.

Οἱ δικοί μας οἱ ἅγιοι, ποὺ μαρτυρήσανε στὸν καιρὸ ποὺ εἴμαστε σκλάβοι στοὺς Τούρκους, ἤτανε ταπεινοί, ἁπλοί, λιγομίλητοι, μὲ τὴ φωτιὰ τῆς πίστης στὰ στήθιά τους, ἀπονήρευτοι κι ἀγράμματοι, ἀφοῦ τὸ μόνο ποὺ γνωρίζανε νὰ λένε μπροστὰ στὸν ἀγριεμένο τὸν κριτὴ ἤτανε «Χριστιανὸς γεννήθηκα καὶ Χριστιανὸς θ᾽ ἀποθάνω!».

Νέοι ἄνθρωποι, παλικάρια ἀπάνω στ᾽ ἄνθος τῆς νιότης τους, πηγαίνανε προθυμερὰ νὰ παραδοθοῦνε γιὰ τ᾽ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, κι ἀντὶς ἀρραβωνιάσματα καὶ σφαζόντανε σὰν τ᾽ ἀρνιὰ ἡ κρεμαζόντανε μὲ τὴ θελιά, στὸν λαιμό τους καί, γιὰ νὰ τοὺς τυραγνᾶνε περισσότερο οἱ ἄπιστοι, κόβανε τὸν λαιμό τους σιγὰ-σιγὰ μὲ στομωμένα μαχαίρια ἢ τοὺς χωρίζανε μὲ σάπια σχοινιὰ ποὺ κοβόντανε, γιὰ νὰ τοὺς ξανακρεμάσουνε.

Καὶ τὰ μόνα ποὺ ξέρανε ἀπὸ τὴ Θρησκεία μας οἱ περισσότεροι ἀπ᾽ αὐτοὺς ἤτανε τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ, ποὺ εἶπε: «Ὅποιος μὲ ὁμολογήσει μπροστὰ στους ἀνθρώπους, θὰ τὸν ὁμολογήσω κὶ ἐγὼ μπροστὰ στὸν Πατέρα μου, ποὺ εἶναι στὸν οὐρανό, κι ὅποιος μ᾽ ἀρνηθεῖ μπροστὰ στοὺς ἀνθρώπους, θὰ τὸν ἀρνηθῶ κ᾽ εγώ μπροστὰ στὸν Πατέρα μου, ποὺ εἶναι στὸν οὐρανό». Καθὼς καὶ τὰ λόγια, τοῦτα, ποὺ εἶπε ὁ Κύριος: «Μὴ φοβηθεῖτε ἀπὸ κείνους ποὺ σκοτώνουνε τὸ σῶμα, μὰ ποὺ δὲν μποροῦνε νὰ σκοτώσουνε τὴν ψυχή», καί: «Ὅποιος χάσει τὴ ζωή του γιὰ τ᾽ ὄνομά μου, αὐτός θὰ ζήσει στην αἰώνια ζωή».

Ὤ! Τι ὕψος καὶ πόση πνευματικὴ εὐπρέπεια εἶχε ἡ φυλή μας, τὸν καιρὸ ποὺ

θαρροῦμε ἐμεῖς πὼς ἤτανε ἀγράμματη καὶ βάρβαρη. Ἐμεῖς, οἱ σημερινοί, εἴμαστε βάρβαροι, ποὺ δὲν εἴμαστε σὲ θέση νὰ νοιώσουμε ὅσο πρέπει την εὐγένεια καὶ τὸ μεγαλεῖο τῆς θυσίας γιὰ τ᾽ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ, ποὺ τὴν προσφέρανε μὲ τὰ κορμιά τους ἐκείνοι οἱ λεονταρόψυχοι, ποὺ γι᾽ αὐτούς λέγει ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης πὼς δὲν γεννηθήκανε ἀπὸ αἵματα, μήτε ἀπὸ θέλημα της σάρκας, μήτε ἀπὸ θέλημα ἀντρός, ἀλλὰ πὼς γεννηθήκανε ἀπὸ τὸν Θεό. Ἡ γενεὰ ἡ δική μας, «ἡ μοιχαλὶς καὶ ἁμαρτωλός», ἂς κάνει τὸν ἔξυπνον ἐκεῖ ποὺ δὲν χωρᾷ καμιὰ ἐξυπνάδα, ἂς περιπαίζει ἐκείνους ποὺ δώσανε τὸ αἷμα τους γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὴν ἐλπίδα τῆς αἰώνιας ζωῆς. Θὰ ἔρθει μέρα ποὺ θὰ δώσει ἀπολογία καὶ σὲ τοῦτο τον κόσμο καὶ στὸν ἄλλον, καὶ τότε θὰ καταλάβει σὲ τί σκοτάδι βρισκότανε...

Ἀπὸ τὸ βιβλίο του «Πονεμένη Ρωμιοσύνη», τῶν ἐκδόσεων «Ἀστήρ»